

Till SAKs seminarier strömmade intresserat folk till. Här lyssnar man på en diskussion om mänskliga rättigheter, kvinnor och kriget mot terrorismen.

Vad vet du om Afghanistan?

Det frågade SAK besökarna på Bokmässan i Göteborg

Årets bokmessa i Göteborg fullkomligt kokade av aktivitet. Montrar, mässbesökare, kändisar och seminarier, till synes huller om buller i ett av Sveriges största och mest välbesökta kulturevenemang. Som vanligt höll Svenska Afghanistankommittén till på Internationella torget strax intill stora scenen och när SAK höll seminarier strömmade intresserat folk till i massor. I montern fanns många spännande titlar att köpa till mässpris och årets försäljningsstatistik blev till slut en ganska trevlig läsning. Förra årets succé – den afghanska frukosten – följdes upp och folk kom, åt och lyssnade den tidiga söndagsmorgonen till trots.

TEXT & BILD: MARKUS HÅKANSSON

Den nya Afghanistanboken med Anders Sundelin som redaktör var förstås en av monterns höjdpunkter. Detta fullödiga verk väckte stort intresse hos monterbesökarna. Men här fanns också annan litteratur som det såldes flitigt av. *Flyga drake* av Khaled Hosseini, Jan Myrdals klassiker *Resa i Afghanistan* och Sigrid Khales uppskattade reseskildring *Från Indus till Hindukush* – alla väckte de uppmärksamhet bland de tusentals förbipasserande.

Bland framträdandena på stora scenen utmärkte sig söndagens diskussion om mänskliga rättigheter, kvinnorna och kriget mot terroris-

men. Hundratals personer hade tagit sig upp till Internationella torget för att äta en bit och lyssna på vad som sades. På scenen fanns, förutom moderatorn Kjell-Albin Abrahamsson, SAKs generalsekreterare Bengt Kristiansson, Inger Axell – styrelseledamot i SAK, SAKs genusrådgivare i Afghanistan, Wiuu Lilleaar, och Svenska Amnestys Carl Söderbergh.

– Det är av stor vikt för Afghanistans medborgare att man gör upp med sitt förflutna. Om inte sanningen kommer fram är det svårt att skapa framtidshopp. Till exempel lever i dag många afghanska kvinnor utan vetskap om huruvida de är änkor eller fortfa-

rande gifta – man gräver i massgravar med sina bara händer för att hitta ledtrådar om vad som hänt en make, son eller annan nära anhörig. Det skapas och finns en rädsla bland många afghaner i dag. En rädsla som nog blir svår att bli av med utan att man tar itu med det förflutna, sa Inger Axell.

Samma rädsla tar sig också konkreta uttryck i det vardagliga livet.

– Många vågar inte släppa iväg sina barn till skolan. På det sättet gör rädslan direkta avtryck i hur många som de facto får tillgång till utbildning, berättade Wiuu Lilleaar.

Yttrandefrihet i Afghanistan

Ett återkommande ämne var yttrande- och tryckfrihet i dagens Afghanistan.

Författaren och ordföranden i Internationella pennklubben, Eugene Schoulgin, menade att bilden av redaktörer och författare som fängslas för sina texter måste kompletteras med det faktum att yttrandefriheten i Afghanistan i vissa stycken till och med kan vara ganska omfattande.

Från vänster: Kjell-Albin Abrahamsson, Inger Axell, Bengt Kristiansson, Wiliu Lillesaar och Carl Söderbergh.

Ett fenomen som till exempel den politiska satiren är relativt utbredd, särskilt om man jämför med många grannländer, menade han.

Den till bokmässan särskilt inbjudne afghanske poeten och FN-medarbetaren, Bashir Sakhawarz, berättade om den utbredda muntliga traditionen i Afghanistan som har sina rötter i moskéer och koranskolor.

– Recitering av Koranen skapar ett stort kollektivt minne av det skrivna ordet som förs vidare från generation till generation. Den har en konkret funktion i många människors liv och är något av det afghanska samhällets kitt, berättade Bashir.

Journalisten och filmfotografen Lennart Berggren visade sina nytagna bilder från den avlägsna och svårtillgängliga provinsen Nuristan, belägen i östra Afghanistan. En extremt fattig och utsatt provins som numera ingår i Svenska Afghanistankommitténs upptagningsområde.

SAK visade också Atiq Rahimis

kritikerrosade film *Jord och Aska*. Filmen, som är en resa i tid och rum bland minfältet i det posttalibana Afghanistan, har rönt stora framgångar vid flera internationella filmfestivaler världen över.

I förra numret av Afghanistan-nytt kunde du läsa den förre SAK-medarbetaren och tillika mattexperter Jan-Inge Bengtssons spännande bidrag om de världsberömda afghanska mattorna. Jan-Inge var även på plats på Bokmässan och med sig hade han ett halvdussin mattor som förevisades under stort intresse. Av publiktillströmningen att döma kunde Jan-Inge säkert ha fortsatt i ett par timmar. Det är nåt med mattor!

Årets bokmessa blev en stor succé för Svenska Afghanistankommittén, inte bara med tanke på antalet sålda titlar. Monterbesök och uppslutningen på seminarier och kulturevenemangen skvallrar om ett stort engagemang och intresse från allmänheten. Vi ses väl nästa år! ■

I montererna rådde en febril aktivitet. Här fanns mycket som intresserade mässbesökarna.